METLA
M E T S Ä N T U T K I M U S L A I T O S

Tiedote 22.3.2002

Metla ennustaa

METSÄPUILLE LUVASSA ENINTÄÄN KESKINKERTAISIA SIEMENSATOJA

Metsänuudistamisessa kannattaa nyt suosia viljelyä. Kuusella on Etelä- ja Keski-Suomessa täydellinen siemenkatovuosi ja myös männyn käpysato on suuressa osassa maata heikonpuoleinen. Koivun kukinnan ennustetaan olevan tänä keväänä keskinkertainen koko maassa, joten koivun siitepölylle herkkien ihmisten on jälleen syytä varautua allergiaoireisiin.

Kuusella siemenkatovuosi

Kuusen siemensatotilanne on hyvin selkeä, sillä ainoastaan Lapissa esiintyy vähän käpyjä. Etelä- ja Keski-Suomessa käytännöllisesti katsoen kaikki puissa olevat kävyt ovat vanhoja, jo edellisenä vuotena siemenensä varistaneita. Keväällä 2002 variseva siemensato jää siten olemattomaksi, eikä kuusen taimia juurikaan synny uudistusaloille.

Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) ennusteen mukaan kuusen tämän kevään emikukinta muodostunee lähes koko maassa vähintäänkin keskinkertaiseksi. Käpy- ja siementuholaisten aiheuttama tuhoriski on kuitenkin tavanomaista suurempi, joten kevään 2003 siemensato saattaa lopulta jäädä huomattavasti heikommaksi, kuin mitä pelkän kukinnan perusteella voisi olettaa.

Männyn siemensadot vaihtelevat heikosta keskinkertaiseen

Männyn keväällä 2002 variseva siemensato on Etelä-Suomessa hieman keskimääräistä runsaampi, maan keski- ja pohjoisosissa jonkin verran heikompi. Käpyjä on vähän muun muassa Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa ja Keski-Suomessa. Heikoin käpysato on Lapin pohjoisosissa. Kuusen käpykadon seurauksena käpytikat, oravat ja muut siemensyöjät ovat siirtyneet mäntyihin ja tuhonneet paikoitellen melkoisen osan männyn kävyistä.

Alustava ennuste keväälle 2003 lupailee keskinkertaista tai hieman sitä runsaampaa männyn siemensatoa koko maahan. Ennuste perustuu viime kesän emikukkahavaintoihin ja talven aikana laskettujen pikkukäpyjen määriin. Keväällä 2004 männyn siemensato jäänee silmuanalyysien perusteella melko vaatimattomaksi.

Koivuallergikoille odotettavissa melko vaikea kevät

Viime syksynä varissut koivun siemensato oli heikko. Tulevana keväänä koivun hedekukinnan ennustetaan olevan keskinkertainen koko maassa. Ennuste perustuu siemensadon tarkkailumetsissä kuluneen talven aikana tehtyihin koivun urpuhavaintoihin. Vuonna 1979 perustettu havaintoverkosto kattaa koko maan Hankoniemeltä Kilpisjärvelle.

Avoimilla paikoilla kasvavat, suurikokoiset koivut tuottavat tänä keväänä runsaasti hedenorkkoja. Lisäksi maahamme kulkeutuu siitepölyä eteläisten ilmavirtausten mukana muun muassa Baltian maista ja Etelä-Ruotsista. Niinpä koivun siitepölylle herkät ihmiset, joita on arviolta 10-15 prosenttia väestöstämme, joutuvat jälleen kärsimään ikävistä allergiaoireista. Allergisiin reaktioihin voi varautua välttämällä altistumista siitepölylle sekä sopivalla lääkityksellä. Koivun kukinnoista kehittyvät siemenet varisevat jo loppukesällä.

Lisätietoja: tutkija Tatu Hokkanen, Metla / Vantaan tutkimuskeskus,
p. (09) 8570 5445, faksi (09) 857 05 361, sähköposti: tatu.hokkanen@metla.fi
Tämä tiedote ja ennustekartat löytyvät internetistä:
http://www.metla.fi/tiedotteet/2002/2002-03-22-siemensato-thok.htm